

Interpellationssvar

Dnr 25KS181-3
2025-04-25

Kommunfullmäktige

Svar på Interpellation från Moderaterna (M) - Gavlefastigheters försäljning av fyra fastigheter

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 31 mars 2025, väckte Bengt Nises - Moderaterna (M) följande interpellation.

"Gavlefastigheter AB (GFAB) har av "strategiska skäl" beslutat att sälja fyra mindre förskolor som drivs av föräldrakooperativ (ekonomisk förening). Anledningen till det strategiska beslutet är att det inte bedrivs och inte kommer bedrivas kommunal verksamhet i fastigheterna. I första hand erbjuds nu respektive föräldrakooperativ att köpa fastigheten och därefter avser man att erbjuda fastigheterna på den öppna marknaden.

Att hävda att detta är ett strategiskt viktigt beslut för GFAB låter minst sagt märkligt, fastigheternas sammanlagda marknadsvärde torde ligga runt 10 miljoner kr, det vill säga någon promille av det sammanlagda värdet på GFAB:s fastigheter. Verksamheterna betalar idag en fullt marknadsmässig hyra till GFAB, det är alltså inte fråga om någon subvention av förskolorna. En försäljning kommer inte frigöra kapital som kan placeras till bättre avkastning eller föranleda omorganisation av GFABs verksamhet som skulle kunna reducera GFAB:s kostnader. Det blir således mycket svårt att se det strategiska i detta.

Föräldrakooperativens verksamhet finansieras på precis samma sätt som övrig kommunal förskoleverksamhet i Gävle, det vill säga genom en elevpeng från Gävle kommun och en elevavgift från föräldrarna. Verksamheterna ligger således mycket nära vad som kan sägas vara kommunal verksamhet. Verksamheterna som bedrivs har länge varit mycket populära och verkar öka ytterligare i popularitet när kommunala förskolor läggs ner och slås ihop. Här återfinns verklig småskalighet, engagerade föräldrar och ett effektivt nyttjande av de ekonomiska medel som man förfogar över.

Här finns en valfrihet för föräldrar som vi verkligen ska värna om. För att fullfölja ett köp måste kooperativen finansiera förvärvet vilket kan ske genom banklån, säg till 50-60%, men resterande 40-50% av finansieringen måste komma från föräldrarnas pengar. Föräldrakooperativens syfte är att bedriva

förskoleverksamhet, inte att placera föräldrarnas pengar i fastigheter. Föräldrar som vill ha sina barn på ett föräldrakooperativ ska inte behöva lämna en deposition på 50-100 tkr/barn.

Med anledning av ovanstående frågor jag Lena Säfström, ordförande Gavlefastigheters ordförande följande:

- Vad är syftet med att sälja de fyra mindre förskolorna som drivs av föräldrakooperativ?
- Varför handlar kommunen på ett sätt som försvårar dessa förskolors verksamhet, skapar ett ekonomiskt risktagande för föreningarna och som i förlängningen skulle kunna innebära att förskolor som drivs av föräldrakooperativ läggs ned?
- Kan Gävle Kommun tänka sig att genom revers lösa toppfinansieringen utan säkerhet från föräldrarna eller kooperativens styrelser?"

Lena Säfström (S), ordförande Gavlefastigheter AB fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Vad är syftet med att sälja de fyra mindre förskolorna som drivs av föräldrakooperativ?

I Gavlefastigheters uppdrag ingår att löpande se över kommunens fastighetsbestånd utifrån vilka fastigheter som är långsiktigt strategiska för bolaget att äga. I ägardirektivet finns följande skrivelse: "Det kommersiella lokal innehavet ska inte drivas i konkurrens med övriga lokaluthyrare och kontinuerligt anpassas och avvecklas så långt möjligt." De fastigheter som går ut till försäljning är de som inte nyttjas av kommunala verksamheter idag eller så är bedömningen att lokalerna inte kommer nyttjas av kommunala verksamheter i framtiden. Dessa fyra fastigheter skulle, om nuvarande hyresgäst avflyttar, inte nyttjas av kommunala verksamheter.

Jag anser inte att 10 miljoner kronor är en summa att förringa när det handlar om att vi ska nyttja skattepengar på ett klokt sätt. Det handlar inte enbart om engångsintäkten som medföljer vid en försäljning utan framtida underhållskostnader bör också vägas in i detta.

Varför handlar kommunen på ett sätt som försvårar dessa förskolors verksamhet, skapar ett ekonomiskt risktagande för föreningarna och som i förlängningen skulle kunna innebära att förskolor som drivs av föräldrakooperativ läggs ned?

I den dialog som Gavlefastigheter har med Gävle kommun framhåller kommunen att de ser positivt på att fristående verksamheter finns som ett komplement till de kommunala verksamheterna. Som jag angivit tidigare så är vårt uppdrag att vi ska sälja de fastigheter som kommunen inte kommer att nyttja för den egna verksamheten. Även tidigare har Gavlefastigheter sålt fastigheter som inrymt förskolor eller annan verksamhet, vilka även de bedömdes att de inte kommer att nyttjas av kommunen idag eller i framtiden.

Kan Gävle Kommun tänka sig att genom revers lösa toppfinansieringen utan säkerhet från föräldrarna eller kooperativens styrelser?

Följande svar har inhämtats från kommunens ekonomidirektör Martin Svaleryd:

”För att en kommun ska kunna lämna ett borgensåtagande eller annat ekonomiskt stöd krävs att stödet är förenligt med den kommunala kompetensen. Den kommunala kompetensen kommer till uttryck i 2 kap. 1 § KL. Den bestämmelsen föreskriver att en kommun får vidta åtgärder som har ett allmänt intresse. Ekonomiskt understöd åt enskilda individer i form av lån eller borgensåtagande är i princip inte möjligt. Detta anses inte vara ett allmänt intresse.

I övrigt får en kommun inte lämna stöd till associationer som bedriver näringsverksamhet. Ett föräldrakooperativ bedrivs många gånger som en ekonomisk förening. En sådan förening har till syfte att främja medlemmarnas ekonomiska intresse, även om den inte syftar till att skapa vinst eller överskott. Eftersom medlemmarna är enskilda kommunmedlemmar skulle ett ekonomiskt stöd från kommunen i termer av borgensåtagande för ett föräldrakooperativ kunna anses utgöra understöd åt enskilda.

Gävle kommun bör därmed inte, om inte andra förhållanden redovisas eller tillkommer, finansiera eller lämna borgen för föräldrar eller kooperativa styrelser.

Härmed anser jag interpellationen besvarad.

Lena Säfström (S)

Ordförande Gavlefastigheter AB